

Landgoed Morssinkhof's Hoeve te Hierden

Natuurtoets

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN t.b.v.
een bestemmingsplan

projectnummer 0416799.00
definitief revisie 03
1 maart 2018

Landgoed Morssinkhof's Hoeve te Hierden

Natuurtoets

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN t.b.v. een bestemmingsplan

projectnummer 0416799.00

definitief revisie 03
1 maart 2018

Auteurs

J. Buijks

Opdrachtgever

Dhr. S. Morssinkhof
Molenweg 46
3849 RN Hierden

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave	beschrijving revisie 03	goedkeuring	vrijgave
	definitief	E.H. Bijvoet	J. Officier

Inhoudsopgave

Blz.

Conclusies en advies	1
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Planvoornemen	4
1.3 Doel en onderzoeksvragen	5
1.4 Leeswijzer	6
2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming	7
2.1 Algemeen	7
2.2 Soortbescherming	7
2.3 Gebiedsbescherming	8
2.3.1 Natura 2000	8
2.3.2 Natuurnetwerk Nederland	8
3 Methodiek	9
3.1 Algemeen	9
3.2 Bureauonderzoek	9
3.3 Terreinbezoek	10
3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	10
4 Resultaten	11
4.1 Gebiedsbeschrijving	11
4.2 Beschermde soorten	13
4.2.1 Resultaten bureauonderzoek	13
4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	14
4.2.3 Samenvatting beschermde soorten	20
4.3 Beschermde gebieden	21
5 Toetsing soortbescherming	23
5.1 Effectbepaling plan	23
5.2 Toetsing effect op beschermde soorten	23
5.2.1 Vogels	23
5.2.2 Zoogdieren	24
5.2.3 Reptielen	25
5.2.4 Vissen	26
5.2.5 Kevers	26
5.2.6 Planten	27
6 Toetsing Natura 2000 (Voortoets)	28
6.1.1 Natuurwaarden Veluwe	28
6.2 Verstoringsfactoren	31

6.3	Effectanalyse en- beoordeling	32
6.3.1	Oppervlakteverlies en versnippering	32
6.3.2	Verzoeting en verzilting	32
6.3.3	Verontreiniging	32
6.3.4	Verdroging, vernatting, verandering stroomsnelheid en verandering overstromingsfrequentie	32
6.3.5	Verstoring door geluid, licht en trillingen	33
6.3.6	Optische verstoring	33
6.3.7	Verstoring door mechanische effecten	33
6.4	Conclusie Voortoets	34
7	Toetsing provinciaal beschermde gebieden	35
7.1.1	Effecten op het Gelders Natuurnetwerk	35
7.1.2	Effecten op de Groene Ontwikkelingszone	36
7.1.3	Effecten op overige provinciale beschermde natuurgebieden	36
8	Bronnen	37

Bijlage I: Wettelijk kader

Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd) Bron: Globespotter, 2017.

Conclusies en advies

De initiatiefnemer is voornemens om in Hierden een landgoed te realiseren. Dit voornemen is echter in het huidige bestemmingsplan niet toegestaan. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het plan kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene ontwikkelingszone (GO). Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het plangebied is zowel GNN-gebied, GO-gebied als Natura 2000-gebied (de Veluwe) aanwezig. Effecten op zowel GNN, GO als Natura 2000 kunnen echter op voorhand uitgesloten worden. Geadviseerd wordt echter om de realisatie van het wandelpad te bespreken met het bevoegd gezag, de Provincie Gelderland. Tevens dient de (digitale) begrenzing van het GNN aan de westzijde van het plangebied aangepast te worden. Ook dit dient besproken te worden met de provincie.

	GO	GNN	Natura 2000
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	De voormalige kwekerij maakt onderdeel uit van de GO	Ja, bosstroken rondom de voormalige kwekerij zijn aangewezen als GNN	Ja, bosstrook aan de oostzijde van het plangebied valt onder het Natura 2000-gebied 'Veluwe'
Effecten?	Uitgesloten. Het voornemen versterkt de kernkwaliteiten.	Uitgesloten.	Uitgesloten*, mits wordt voldaan aan de voorwaarden uit deze rapportage (zie o.a. paragraaf 6.1).
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Nee	Afstemming met bevoegd gezag (provincie Gelderland)	Afstemming met bevoegd gezag (provincie Gelderland)
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Ja	Ja	Ja

**Het aspect stikstof is separaat beoordeeld (zie Antea Group, 2018).*

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied:

- Vogels met jaarrond beschermde nesten – (in de toekomst) mogelijk nesten in de bosstrook, tevens bieden de oevers van de Hierdense Beek nestplaatsen voor de ijsvogel;
- Zoogdieren – eekhoorn: (in de toekomst) mogelijk nesten in de bosstrook;
- Vleermuizen – bomen aanwezig met holtes/losse bast die verblijfplaatsen bieden, tevens vormt naar verwachting de Hierdense Beek een vliegroute van onder andere de meervleermuis;
- Reptielen – levendbarende hagedis en hazelworm (bosstroken en randen vormen leefgebied);
- Insecten – vliegend hert: bosstroken vormen geschikt leefgebied;
- Planten: in de toekomst mogelijk beschermde planten ter plaatse van het wandelpad.

In de volgende tabel is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggend plan. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming en onder welke voorwaarden het plan uitvoerbaar is.

Soortgroep	Soort(en)	Essentieel leefgebied in plangebied?	Is er sprake van een overtreding/ noodzaak tot ontheffing?	Is het plan uitvoerbaar?
Algemene broedvogels	Verschillende soorten	Geschikt broedbiotoop	Nee, mits buiten het broedseizoen wordt gewerkt.	Ja
Vogels met jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)	(boomvalk, buizerd, ransuil en sperwer)	Mogelijk nesten in de bosstroken	Nee, mits te rooien bomen t.b.v. het wandelpad voorafgaand aan het rooien geïnspecteerd worden. Indien nesten aanwezig zijn dienen deze gespaard te blijven. Daarnaast dient buiten het broedseizoen gewerkt te worden.*	Ja, mogelijk met aanpassingen aan het wandelpad.
Vogels met jaarrond beschermd nest (categorie 5)	ijsvogel	Oevers Hierdense Beek bieden geschikte nestplaatsen	Nee, mits voorafgaand aan de realisatie van de burg wordt geïnspecteerd ter plaatse geen nesten van de ijsvogel aanwezig zijn. Indien dit echter het geval blijkt te zijn dienen aanvullende maatregelen genomen te worden.*	Ja
Vleermuizen	Boom-bewonende soorten	Mogelijk verblijfplaatsen in dode eiken in bosstroken.	Nee, mits de dode bomen in de bosstrook behouden blijven en geen sprake is van een toename in lichtuitstoot op deze bomen. Daarnaast dient de Hierdense Beek geschikt te blijven als vliegroute.*	Ja, mogelijk met aanpassingen aan het wandelpad.
Vleermuizen	meervleermuis	Hierdense Beek vormt geschikte vliegroute	Nee, mits de functionaliteit van de beek als vliegroute blijft behouden. Hiertoe dient de onderdoorgang van de brug minimaal 1 meter te bedragen.	Ja
Zoogdieren	eekhoorn	Mogelijk nesten in de bosstrook	Nee, mits tijdens de uitvoering rekening wordt gehouden met het potentieel voorkomen van nesten van de eekhoorn.*	Ja
Reptielen	levendbarende hagedis	Bosstroken en randen van de voormalige kwekerij vormen leefgebied	Nee, mits tijdens de uitvoering rekening wordt gehouden met het voorkomen van de levendbarende hagedis.*	Ja
Reptielen	hazelworm	Bosstroken en randen van de voormalige kwekerij vormen potentieel leefgebied	Nee, mits tijdens de uitvoering rekening wordt gehouden met het potentieel voorkomen van de hazelworm.*	Ja
Insecten - kevers	vliegend hert	Bosstroken vormen potentieel leefgebied	Nee, mits dode boomstammen behouden blijven.*	Ja, mogelijk met aanpassingen aan het wandelpad.
Planten	Verschillende (onderdeel B)	Oostelijke bosstrook biedt geschikte standplaatsfactoren	Nee, mits tijdens de uitvoering rekening wordt gehouden met het potentieel voorkomen van beschermde planten.*	Ja.

* De werkwijze dient te worden vastgelegd in een Ecologisch werkprotocol.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om aan de Molenweg 46 te Hierden (gemeente Harderwijk, Gelderland) een landgoed te ontwikkelen. Dit voornemen is echter in het huidige bestemmingsplan niet toegestaan. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

Ruimtelijke plannen, zoals dergelijke bestemmingsplan, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming (Wnb) en Gelders Natuurnetwerk (GNN)). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is.

In figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1. Globale begrenzing van het plangebied (rood omrand). Bron: Globespotter, 2017.

1.2 Planvoornemen

Het plan betreft de bouw van een nieuw landhuis (maximaal 1.500 m³), twee bijgebouwen, incl. B&B (van elk circa 75 m²) en een nieuw te bouwen overdekte rijhal voor paarden met stallen en facilitaire voorzieningen (circa 2.800 m²). Daarnaast vindt aanleg van bos, bloemrijke graslanden en landschapselementen plaats. Aan de noord- en oostzijde wordt door de groenstroken een onverhard wandelpad gerealiseerd. Ten behoeve van het wandelpad worden naar verwachting bomen gekapt. Tevens wordt een nieuwe brug over de Hierdense Beek worden gerealiseerd.

Het nieuwe landgoed (voormalig kwekerijperceel) zal gedeeltelijk worden opengesteld voor publiek.

In figuur 1.2 is het ontwerp van het plan weergegeven.

Figuur 1.2. Uitsnede voorlopig ontwerp voornemen (Pouderoyen Compagnons, 2017).

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; G\NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet

natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt worden door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden (Natura 2000 of NNN) voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan (NNN) opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde zoals het opstellen van een Passende beoordeling (Natura 2000)?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met een samenvatting en de belangrijkste conclusies van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming;
- Hoofdstuk 6 toetst het plan aan de gebiedsbescherming uit de Wet natuurbescherming;
- Hoofdstuk 7 toetst het plan aan de gebiedsbescherming uit Omgevingsverordening Gelderland.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende Natuurtoets wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden. Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Tijdens een bijeenkomst van het Netwerk Groene Bureau d.d. 16 december 2016 is aangegeven dat drie provincies (Utrecht, Overijssel en Gelderland) de geldende "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten" (LNV, 2009) aanhouden en blijven hanteren in de Wet natuurbescherming. De verwachting is dat ook overige provincies deze beschermingsstatus aanhouden. De lijst wordt begin 2017 door de provincies geëvalueerd en waar nodig aangepast. Bij voorliggende toetsing is uitgegaan dat de lijst gehanteerd blijft en dat de nesten een jaarrond beschermde status houden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1t/m4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen. In

tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel C en D van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies. Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en / of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen - gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'- principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een wezenlijke aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en ‘andere’ beschermde soorten (artikel 3.10). Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

‘Andere’ beschermde soorten die zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel C en D in de bijlage) zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, wordt de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij wordt nagegaan of er in de periode 2012-2017 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij (tot 2500 meter) het plangebied. De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het GNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 14 juni 2017 is vanaf circa 10:00 een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij onbewolkt weer met een temperatuur van circa 25 C°. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het GNN in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt aan de zuidzijde van Hierden (gemeente Harderwijk, provincie Gelderland). Het plangebied is een voormalige boomkwekerij en is gelegen in een bosrijke omgeving. Aan de westzijde sluit het gebied aan het landgoed 'Morrsinkshof Hoeve'. Ten zuiden van het plangebied ligt het spoor, met daarachter de A28.

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit paardenweiden en grasland (zie figuur 4.1). Binnen het plangebied staan nog enkele rijen coniferen als overblijfselen van de kwekerij (zie figuur 4.2 rechts). In de zuidwestelijke hoek bevinden zich een springbak (zie figuur 4.2 rechts). Het gebied is uitgerasterd met een raster voor klein wild (om te voorkomen dat konijnen de kwekerij op konden).

Figuur 4.1. Impressie paardenweiden en grasland.

Figuur 4.2. Links: impressie kweek coniferen. Rechts: springbak.

De noordelijke bosstrook bestaat uit inlandse eik, berk en beuk met als ondergroei onder andere hulst, lijsterbes en braam. Tevens is op de bodem veel dood hout aanwezig. Aan de rand van het

plangebied staat een strook met oude dennen. In figuur 4.3 is een impressie van de bosstrook gegeven. Vanuit het plangebied loopt een onverharde weg richting de Molenweg.

Figuur 4.3. Impressie noordelijke bosstrook. Linksboven: ruige ondergroei. Rechtsboven: impressie bosstrook. Rechtsonder: impressie bestaande onverharde verbindingsweg. Linksonder: impressie mantel- en zoomvegetatie.

De oostelijke bosstrook bestaat ook voornamelijk uit eik, berk en beuk. Daarnaast staan langs de meanderende beek ook enkele essen en (oude) populieren. In de ondergroei staat onder andere jonge aanwas, hulst, Gelderse roos, gewone salomonszegel en muursla. Ook hier geldt dat aan de kant van de voormalige kwekerij een rij dennen staat. In de noordzijde staan op een locatie vrijwel alleen jonge dennen. De bosstrook heeft een goed ontwikkelde mantel- en zoomvegetatie. In figuur 4.4 is een impressie van de bosstrook gegeven.

Figuur 4.4. Impressie oostelijke bosstrook. Linksboven: aanplant jonge den in noordelijk deel. Rechtsboven: impressie overig deel van de bosstrook. Rechtsonder: impressie mantel- en zoomvegetatie. Linksonder: impressie Hierdense Beek.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming. De soorten zijn weergegeven in tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht waargenomen beschermde soorten (Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10) en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest aangegeven met een 'X', in de directe omgeving van het plangebied (2,5 kilometer, NDFF, 2012-2017). Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF (12 juni 2017) en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Soortgroep	Soort	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)*	Boomvalk	X	
	Buizerd	X	
	Gierzwaluw		
	Grote gele kwikstaart	X	
	Havik	X	
	Huismus		
	Kerkuil		
	Ooievaar	X	
	Ransuil	X	
	Roek		
	Sperwer	X	
	Steenuil	X	
	Wespendief	X	
Zoogdieren	Boommarter		X
	Das		X
	Edelhert	X	
	Eekhoorn		X
	Waterspitsmuis	X	
	Wild zwijn		X
	Laatvlieger	X	
	Rosse vleermuis	X	
Reptielen	Gewone dwergvleermuis	X	
	Hazelworm		X
	Levendbarende hagedis		X
	Zandhagedis	X	
Amfibieën	Geen waarnemingen bekend		
Insecten - Dagvlinders	Geen waarnemingen bekend		
Insecten - Kevers	Vliegend hert		X
Insecten - Libellen	Geen waarnemingen bekend		
Planten	Geen waarnemingen bekend		

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het projectgebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd.

Tijdens het terreinbezoek is de buizerd meerdere malen overvliegend waargenomen. De soort lijkt een nest te hebben in de bosschage ten zuiden van de A28. Overige soorten met een jaarrond beschermd nest zijn niet waargenomen.

Huismus en gierzwaluw

De huismus en gierzwaluw zijn beide soorten die voornamelijk in gebouwen broeden. De huismus broedt over het algemeen in stedelijk gebied in uiteenlopende holtes, meestal onder of rondom dakpannen (RVO, 2014a). De gierzwaluw nestelt in (hoge) bebouwing in donkere holtes in ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen en in kerktorens (RVO, 2014b). In het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Het voorkomen van jaarrond beschermde nesten van de huismus en gierzwaluw kan worden uitgesloten.

Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart nestelt langs snelstromende beken in natuurlijke oevers of onder bruggen en aan gebouwen. Over de Hierdense beek ligt een houten constructie die sporadisch dient als burg voor de bewoners. Nabij deze brug zijn geen nesten aangetroffen. Tevens is de stroomsnelheid van de Hierdense beek zeer laag. Het voorkomen van een jaarrond beschermd nest van de grote gele kwikstaart kan worden uitgesloten.

Uilen

In het plangebied zijn geen braakballen of krijtsporen gevonden die mogelijk toebehoren aan uilen. De kerkuil heeft veelal zijn nest in boerenschuren. De steenuil broedt voornamelijk in nestkasten of bebouwing. De ransuil heeft zijn nest over het algemeen in dichte naaldbomen.

Aangezien binnen de grenzen van de voormalige kwekerij geen bebouwing of dichte groenstroken aanwezig zijn kan hier het voorkomen van jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten. De bosschages rondom het plangebied met daarin een groot aantal naaldbomen bieden geschikt broedbiotoop voor de ransuil. Tijdens het terreinbezoek zijn geen potentiële nesten waargenomen. Echter op basis van de grote hoeveelheid naaldbomen en het slechte zicht in verband met een dicht bladerdek kan het voorkomen van een jaarrond beschermde nest van de ransuil niet uitgesloten worden. Daarnaast is het plangebied geschikt als leefgebied van de genoemde uilen.

Roek

De roek is een koloniebroeder. Tijdens het terreinbezoek is geen roekenkolonie aangetroffen. Het voorkomen van jaarrond beschermde nesten van de roek kan worden uitgesloten.

Overige Roofvogels

De overige soorten met een jaarrond beschermd nest hebben over het algemeen een groter horst in voornamelijk oudere bomen. In de bomen binnen de grenzen van de voormalige kwekerij zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het voorkomen van jaarrond beschermde nesten kan hier worden uitgesloten. De bosstroken rondom de kwekerij bieden geschikte nestplaatsen voor de boomvalk, buizerd en sperwer. Tijdens het terreinbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Echter op basis van de grote hoeveelheid bomen en het slechte zicht in verband met een dicht bladerdek kan het voorkomen van een jaarrond beschermde nesten van de boomvalk, buizerd en sperwer niet uitgesloten worden.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. De oevers van de Hierdense Beek bieden geschikt broedbiotoop voor de ijsvogel. Deze soort is niet zeldzaam in de omgeving en tevens is voldoende geschikt broedbiotoop aanwezig. Echter, aangezien de soort is aangewezen als doelsoort van het Natura 2000-gebied 'Veluwe' geeft dit aanleiding dat jaarrond bescherming van nesten van de ijsvogel is gerechtvaardigd. Voor overige categorie 5 soorten zijn

er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1 en 3.5)

Het plangebied biedt geschikt broedbiotoop voor algemene vogelsoorten. Tijdens het terreinbezoek zijn onder andere de volgende algemene broedvogels waargenomen in het plangebied: merel, houtduif, boerenwaluw, spreeuw, groenling, grote bonte specht, kneu, witte kwikstaart, roodborsttapuit en grote lijster. Binnen de voormalige kwekerij bieden met name de oude eiken en het kweekgoed geschikt broedbiotoop. Daarnaast vormen de bosstroken ook ideaal broedbiotoop.

Zoogdieren

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Bij het amoveren van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, holen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kan worden uitgesloten.

Binnen de voormalige kwekerij is in één van de oude eiken langs het pad aan de noordwestzijde van het plangebied een (beginnende) holte aangetroffen (zie figuur 4.5). Aangezien de holte naar boven is gericht is deze in verband met regen niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Daarnaast zijn in de bosstroken meerdere dode eiken aangetroffen met losse bast (zie figuur 4.6). Vleermuizen kunnen deze bomen gebruiken als zomer- of paarverblijf. Ook hier geldt dus dat het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen niet uitgesloten kan worden.

Foerageergebied en vliegroute

Het plangebied kan functioneren als foerageergebied voor vleermuizen. Daarnaast kunnen vleermuizen gebruik maken van de bosranden en Hierdense Beek als vliegroute.

Figuur 4.5. Impressie oude eik op de locatie van de voormalige kwekerij (niet geschikt voor vleermuizen).

Figuur 4.6. Impressie dode eiken met losse bast die geschikte verblijfplaatsen bieden aan vleermuizen.

Overige (land)zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende soorten voorkomen: boommarter, das, edelhert, waterspitsmuis en wild zwijn. Tijdens het terreinbezoek zijn deze soorten, of sporen daarvan niet aangetroffen.

Boommarter

De boommarter leeft bij voorkeur in bossen. In Nederland komt de soort voor in verschillende typen bossen. De boommarter heeft zijn nest veelal in boomholtes. Tijdens het terreinbezoek zijn geen voor de boommarter geschikte holtes aangetroffen. De holte in de oude eik op de voormalige kwekerij biedt als gevolg van de open standplaats langs het rijpad en de daarmee samenhangende mate van verstoring geen geschikte verblijfplaats voor de boommarter. In de bosstrook zijn geen holtes aangetroffen. Het bos vormt echter wel geschikt leefgebied voor de soort. Het voorkomen van de boommarter kan niet worden uitgesloten.

Das

De das leeft in gebieden die bestaan uit een combinatie van diverse biotooptypen. Vaak zijn dit zowel hooggelegen als laaggelegen gronden die op korte afstand van elkaar liggen, in meestal kleinschalige akker- en weidelandschappen met voldoende bosjes, houtwallen, singels en heggen. De belangrijkste kenmerken van het habitat zijn: groot voedselaanbod, goed vergraafbare bodem, voldoende dekking en weinig verstoring (RVO, 2014c).

De voormalige kwekerij is met haar goed onderhouden karakter en enige mate van verstoring ongeschikt als vaste verblijfplaats van de das. Daarnaast is het gebied uitgerasterd waardoor de voormalige kwekerij slecht tot niet toegankelijk is voor de das. Het voorkomen van de das binnen de voormalige kwekerij kan worden uitgesloten. De bosstroken rondom het plangebied bieden geschikt biotoop voor een dassenburcht. Een dassenburcht of pijpen zijn echter niet aangetroffen. Ook hier geldt dat de das mogelijk in de bosstroken foerageert.

Edelhert

Oorspronkelijk kwam het edelhert in geheel Nederland voor. Nu komt het edelhert alleen nog voor op de Veluwe, de Oostvaardersplassen en sinds 2005 binnen een raster in het Weerterbos (zoogdiervereniging.nl). De goed onderhouden voormalige kwekerij met haar mate van verstoring als gevolg van het gebruik vormt geen leefgebied voor het edelhert. De waarnemingen uit de bureaustudie komen uit het deel van de Veluwe aan de zuidzijde van de A28. Het voorkomen van het edelhert in het plangebied kan worden uitgesloten.

Eekhoorn

Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook in

bebouwd gebied. Hun voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is. De losstaande eiken op de voormalige kwekerij zijn op basis van hun standplaats (in goed onderhouden gebied) ongeschikt als nestlocatie voor de eekhoorn. Mogelijk foerageert de eekhoorn sporadisch binnen de voormalige kwekerij. De bosstrook aan de randen van het plangebied biedt geschikte nestlocaties voor de eekhoorn. Tijdens het terreinbezoek zijn geen nesten van de eekhoorn waargenomen. Echter op basis van de grote hoeveelheid naaldbomen en het slechte zicht in verband met een dicht bladerdek kan het voorkomen van nesten van de eekhoorn niet uitgesloten worden. Daarnaast vormt het bos geschikt foerageergebied.

Waterspitsmuis

De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Hij komt voor bij beken, rivieren, sloten, plassen en daar waar grondwater opwelt. Binnen de voormalige kwekerij is geen water aanwezig. Het voorkomen van de waterspitsmuis kan hier worden uitgesloten. Langs de Hierdense beek ontbreekt een goed ontwikkelde watervegetatie, ook op de oevers is weinig tot geen beschutting. Het voorkomen van de waterspitsmuis kan worden uitgesloten.

Wild zwijn

Het wild zwijn komt voor in gevestigde populaties op de Veluwe, in Limburg, Oost-Brabant en bij Nijmegen. Hij komt daar voor in droge en natte voedselrijke loofbossen en gemengde bossen. Hij heeft een duidelijke voorkeur voor eiken- en beukenbossen aangezien daar in de herfst een groot voedselaanbod is (zoogdierenvereniging.nl). De goed onderhouden voormalige kwekerij met haar mate van verstoring als gevolg van het gebruik en het aanwezige hekwerk vormt geen geschikt leefgebied voor het wild zwijn. De bossen rondom het plangebied vormen wel geschikt leefgebied. Het voorkomen van het wild zwijn in deze bossen kan niet worden uitgesloten.

Reptielen

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied de hazelworm, levendbarende hagedis en zandhagedis voorkomen. Tijdens het terreinbezoek is de levendbarende hagedis waargenomen in de zuidwestelijke hoek van de voormalige kwekerij.

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis komt voor in redelijk dicht begroeide gebieden, zoals (vochtige) heide, veen, schraal grasland, open plekken in bossen en rijk begroeide bosranden. Ook komt hij voor in wegbermen, dijktafuds, hagen en houtwallen. De soort heeft een duidelijke voorkeur voor vochtige terreinen, vooral structuurrijke overgangen van vochtige naar droge terreindelen. De soort is afhankelijk van structuurrijk habitat met daarbinnen open zon beschenen, snel opwarmende plekken in de nabijheid van dekkingsmogelijkheden om zich te beschermen tegen uitdroging en predatie. In tegenstelling tot bij de zandhagedis is aanwezigheid van open zand geen vereiste (RVO, 2014d). De structuurrijke bosranden in combinatie met de zonnige plekken binnen de oude kwekerij vormen geschikt leefgebied.

Hazelworm

In Nederland komt de hazelworm vooral voor op pleistocene zandgronden en op löss en leem. Op warme, beschutte, halfopen terreinen met vochthoudende bodem zoals bosranden, open plekken in bossen, ruige heidevelden, kalkgraslanden, vestingwerken, bermen van wegen en spoorwegen.

De structuurrijke bosranden in combinatie met de zonnige plekken binnen de oude kwekerij vormen geschikt leefgebied. Het voorkomen van de hazelworm in deze randzone kan niet worden uitgesloten.

Zandhagedis

Zandhagedissen komen voor in zandige, droge, open terreinen in heiden en duinen, respectievelijk met struikhei (*Calluna vulgaris*) en helm (*Ammophila arenaria*) als de belangrijkste structuurbepalende soorten (RVO, 2014e). De zandhagedis is een biotoop kritische soort. Het plangebied met haar onderhouden karakter en de monotone vegetatie op de oude kwekerij bieden geen geschikt leefgebied. Het voorkomen van de zandhagedis kan worden uitgesloten.

Amfibieën

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van beschermde amfibieën. Beschermde amfibieën zijn tevens niet aangetroffen. Aangezien binnen de voormalige kwekerij open water ontbreekt kan het voorkomen van beschermde amfibieën uitgesloten worden. De Hierdense beek heeft een natuurlijk karakter. Enige onderwatervegetatie ontbreekt echter en daarnaast is er naar verwachting in de beek sprake van predatie door vissen. Het voorkomen van beschermde amfibieën wordt ook in de bosstroken niet verwacht.

Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen onder artikel 3.5 of 3.10 beschermde vissen zijn waargenomen. Aangezien binnen de voormalige kwekerij open water ontbreekt kan het voorkomen van deze beschermde vissen uitgesloten worden. De Hierdense beek is echter bekend leefgebied van de beekprik en rivierdonderpad (RAVON, 2013).

Vlinders, libellen en overige soortgroepen

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied het vliegend hert voorkomt. Tijdens het terreinbezoek zijn geen beschermde vlinders, libellen en overige soortgroepen waargenomen.

Het vliegend hert is, voor de ontwikkeling van haar larven, afhankelijk van door schimmels aangetast rottend eikenhout. Vroeger was dit meer aanwezig in de vorm van langzaam wegwijnende zeer oude eiken. De plaatsen waar de soort de laatste 200 jaar heeft kunnen overleven in ons land zijn de plekken waar dit type hout min of meer kunstmatig aanwezig was. Veelal in de vorm van hakhout cultuur. Hier bleven stompers staan die uiteindelijk weggroten (EIS-Nederland.nl). Binnen de voormalige kwekerij ontbreken rottende eiken. Hier kan het voorkomen van het vliegend hert uitgesloten worden. In de bosstroken rondom de voormalige kwekerij zijn echter relatief veel dode eiken aanwezig. De bosstroken vormen geschikt leefgebied. Het voorkomen van het vliegend hert kan niet worden uitgesloten.

Flora

Uit de bureaustudie blijkt dat geen waarnemingen bekend zijn van beschermde plantensoorten. Tijdens het terreinbezoek zijn tevens geen beschermde plantensoorten aangetroffen. De gronden binnen de voormalige kwekerij zijn begroeid met een vrij monotone grazige vegetatie. Naast grassen staan hier enkele algemene soorten zoals echte kamille, herderstasje, paardenbloem en verschillende klavers. Deze onderhouden en monotone graslanden bieden geen geschikte standplaatsfactoren voor beschermde plantensoorten. Het voorkomen van beschermde plantensoorten binnen de voormalige kwekerij kan worden uitgesloten.

In de bosstroken rondom de voormalige kwekerij is bosgebied aanwezig. Deze natuurlijke biotopen bieden geschikte standplaatsfactoren voor beschermde planten. Het voorkomen van beschermde planten kan hier niet worden uitgesloten.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.2: Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soortgroep	Soort	Beschermings regime	Aanwezigheid	Toelichting
Vogels	Algemene broedvogels	Artikel 3.1/3.5	Ja	Geschikt broedbiotoop aanwezig.
Vogels	ijsvogel	Artikel 3.5	Mogelijk	Oevers van de Hierdense Beek bieden geschikte broedplaatsen.
Vogels	ransuil	Artikel 3.5	Mogelijk	Bosstroken bieden geschikt nestbiotoop. Nesten zijn echter niet aangetroffen. Voormalige kwekerij biedt geschikt foerageergebied.
Vogels	kerkuil en steenuil	Artikel 3.5	Mogelijk	Voormalige kwekerij biedt geschikt foerageergebied.
Vogels	boomvalk, buizerd en sperwer.	Artikel 3.5	Mogelijk	Bosstroken bieden geschikt nestbiotoop. Nesten zijn echter niet aangetroffen.
Vleermuizen	Boombewonende soorten	Artikel 3.5	Mogelijk	Dode eiken in de bosstroken met losse bast bieden geschikte verblijfplaatsen. Tevens biedt het plangebied geschikt foerageergebied en zijn geschikte vliegroutes (Herdense Beek) aanwezig.
Zoogdieren	boomarter	Artikel 3.10	Mogelijk	Bosstroken bieden geschikt leefgebied. Echter geen verblijfplaatsen aangetroffen.
Zoogdieren	das	Artikel 3.10	Mogelijk	Bosstroken bieden geschikt foerageergebied.
Zoogdieren	eekhoorn	Artikel 3.10	Mogelijk	Bosstroken bieden geschikt leefgebied. Nesten zijn echter niet aangetroffen.
Zoogdieren	wild zijn	Artikel 3.10	Mogelijk	Bosstroken bieden geschikt leefgebied.
Reptielen	levendbarende hagedis	Artikel 3.10	Ja	Soort waargenomen aan de rand van de voormalige kwekerij. Plangebied biedt geschikt leefgebied.
Reptielen	hazelworm	Artikel 3.10	Mogelijk	Randzone bosstroken/voormalige kwekerij biedt geschikt leefgebied.
Vissen	beekprik	Artikel 3.10	Mogelijk	Komt voor in de Hierdense beek
Kevers	vliegend hert	Artikel 3.10	Mogelijk	Bosstroken met dode eiken bieden geschikt leefgebied.
Planten	Verskillende	Artikel 3.10	Mogelijk	Bosstroken bieden geschikte standplaatsen.

4.3 Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden

De bosstrook aan de oostzijde van het plangebied is gelegen binnen het Natura 2000-gebied 'Veluwe' (zie figuur 4.7).

Figuur 4.7. Globale ligging van het plangebied t.o.v. Natura 2000 inclusief voor stikstofgevoelige habitattypen. Groen: Habitat- en Vogelrichtlijngebied. Licht paars: voor stikstof gevoelige habitattypen. Paars: voor stikstof zeer gevoelige habitattypen. Bron: AERIUS Calculator.

Provinciaal beschermde gebieden

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

In het plangebied is GNN-gebied aanwezig (zie figuur 4.8). Aan de westzijde loopt een strook 'Droog bos met productie (N16.01)'. De groenstrook aan de oostzijde is aangemerkt als 'Dennen-, eiken- en beukenbos (N15.02)', de groenstrook aan de noordzijde als 'Hoog- en laagveenbos (N14.02)' (zie figuur 4.9).

Groene ontwikkelzone (GO)

Het plangebied is onderdeel van de Groene ontwikkelzone (zie figuur 4.8).

Figuur 4.8. Globale ligging van het plangebied t.o.v. Gelders Natuurnetwerk (GNN; donker groen) en Groene Ontwikkelingszone (GO; licht groen). Bron: interactie viewer Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (januari 2018).

Figuur 4.9. Globale ligging van het plangebied t.o.v. natuurbeheertypen. Blauw: beek en bron. Donker groen: Dennen-, eiken- en beukenbos. Middel groen: Hoog- en laagveenbos. Licht groen: Rivier- en beekbegeleidend bos. Bruin: Droog bos met productie. Bron: Natuurbeheerplan 2017, Provincie Gelderland.

5 Toetsing soortbescherming

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

Delen van het plangebied worden bouwrijp gemaakt voor de realisatie van de landgoedwoning, bijgebouwen, rijhal, springtuin en rijlanen. Aan de randen van het plangebied komt een galoppeerbaan te liggen. Naar verwachting komt in de noordelijke en oostelijke groenstrook een wandelpad. Het wandelpad wordt middels een brug verbonden met het naastgelegen restaurant. Ten behoeve van de realisatie van het wandelpad worden mogelijk bomen gekapt. Er is geen sprake van het dempen van wateren (Hierdense beek).

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

In onderstaande paragrafen worden de effecten getoetst op de soort(groep)en die mogelijk voorkomen binnen de invloedsfeer van de voorgenomen ontwikkeling.

5.2.1 Vogels

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1 en 3.5). Het plangebied biedt broedgelegenheid aan een aantal algemeen voorkomende soorten broedvogels. Met de meeste broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wnb aan de orde.

Jaarrond beschermde nesten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat het plangebied mogelijk onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van de kerkuil, steenuil en ransuil. Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling blijft het plangebied geschikt als foerageergebied van de soorten. Naar verwachting zal de kwaliteit als foerageergebied enkel toenemen als gevolg van een toename in groene structuren. Effecten op het foerageergebied van bovengenoemde soorten kan worden uitgesloten.

De bosstroken bieden tevens geschikte nestlocaties voor de ransuil, boomvalk, buizerd en sperwer. Potentieel jaarrond beschermde nesten zijn niet waargenomen, maar kunnen ook niet uitgesloten worden als gevolg van het slechte zicht op de boomtoppen in verband met een dicht bladerdek. In het kader van de aanleg van het wandelpad worden mogelijk enkele bomen gerooid. Op dit moment is nog onbekend welke bomen gerooid worden. Aanbevolen wordt, wanneer de te rooien bomen bekend zijn en buiten de zomerperiode, de te rooien bomen te inspecteren op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Indien nesten aanwezig blijken te zijn dienen deze bomen gespaard te worden. Het toekomstig gebruik van het onverharde wandelpad zal niet leiden tot verstoring van eventueel aanwezige nesten aangezien in de huidige situatie reeds sprake is van enige mate van verstoring als gevolg van de naastgelegen weg.

De aanpassingen aan het plangebied hebben verder geen effect op het leefgebied van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De kwaliteit van het plangebied als onderdeel

van het leefgebied van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest neemt naar verwachting enkel toe.

De potentiële aanwezigheid van nesten van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest vormen geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan. Voorafgaand aan de realisatiefase dient een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden om effecten tijdens de realisatiefase te voorkomen.

Categorie 5 vogelsoorten

De oevers van de Hierdense Beek bieden geschikte nestlocaties voor de ijsvogel. Mogelijk leidt de aanleg van een brug over de Hierdense Beek tot vernietiging van nesten van de soort. Voorafgaand aan de realisatie van de brug dient vastgesteld te worden dat de brug niet leidt tot vernietiging van nesten van de ijsvogel. Dit kan worden gedaan door wanneer de locatie van de brug bekend is deze door een erkend ecooloog te laten inspecteren op de aanwezigheid van nesten. Indien nesten aanwezig blijken te zijn dienen maatregelen genomen te worden om effecten op de soort te voorkomen.

5.2.2 Zoogdieren

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermde soorten en staan vermeld in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. In het kader van de Wet natuurbescherming is daarom een aantal verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen neergelegd die in principe niet overtreden mag worden door onder andere een ruimtelijke ontwikkeling.

In de bosstroken rondom het plangebied staan meerdere dode eiken met losse bast die geschikte verblijfplaatsen bieden aan boombewonende vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de aanleg van een wandelpad door de bosstroken. Het wandelpad zal zodanig worden geplaatst dat geen voor vleermuisgeschikte bomen verwijderd hoeven te worden. Daarnaast zal geen sprake zijn van verlichting op het toekomstige wandelpad. Ook is geen sprake van directe verlichting op de bosstroken vanuit het plangebied. Effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

Daarnaast functioneert het plangebied mogelijk als foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving van het plangebied is echter voldoende alternatief en kwalitatief gelijkwaardig of beter foerageergebied aanwezig. Effecten op essentieel foerageergebied kunnen worden uitgesloten.

De Hierdense Beek vormt een geschikte vliegroute voor vleermuizen. Er vinden geen ingrepen plaats aan de Hierdense Beek. Van belang is dat de functie als vliegroute behouden blijft. Hiertoe is van belang dat de onderdoorgang van de brug minimaal 1 meter bedraagt. Daarnaast zal geen sprake zijn van verlichting van het pad. Onder deze voorwaarden kunnen effecten op (essentiële) vliegroutes van vleermuizen uitgesloten worden.

Opgemerkt wordt dat de toekomstige inrichting met groenelementen de foerageer- en verblijfmogelijkheden in het plangebied kunnen verhogen.

Boommarter

De bosstroken vormen mogelijk een onderdeel van het leefgebied van de boommarter. Verblijfplaatsen van de soort zijn echter niet aangetroffen. De boommarter staat vermeld op Onderdeel A van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10). Als gevolg van de voorgenomen

ontwikkeling is geen sprake van het vernietigen van verblijfplaatsen of het doden van dieren. Voor soorten vallend onder artikel 3.10 geldt geen verbod op verstoring.

Het feit dat de bosstroken potentieel leefgebied vormen van de boommarter vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

Das

De bosstroken vormen mogelijk een onderdeel van het leefgebied van de das. Verblijfplaatsen van de soort zijn echter niet aangetroffen. De das staat vermeld op Onderdeel A van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10). Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling is geen sprake van het vernietigen van verblijfplaatsen of het doden van dieren. Voor soorten vallend onder artikel 3.10 geldt geen verbod op verstoring.

Het feit dat de bosstroken potentieel leefgebied vormen van de das vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

Eekhoorn

De bosstroken vormen mogelijk een onderdeel van het leefgebied van de eekhoorn. De eekhoorn staat vermeld op Onderdeel A van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10). Tijdens het terreinbezoek zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. Dit is echter mogelijk het gevolg van het zeer dichte bladerdek waardoor de toppen van de bomen slecht zichtbaar waren. Het voorkomen van nesten van de eekhoorn kan daarom niet uitgesloten worden. Aangezien de eekhoorn staat vermeld op Onderdeel A (en in het verleden op tabel 2 van de Flora- en faunawet) kan bij de uitvoering gewerkt worden conform een goedgekeurde gedragscode waarin vergelijkbare werkzaamheden worden vermeld. Werken conform een gedragscode, zoals de gedragscode van de gemeente Amsterdam, houdt in dat voorafgaand aan de werkzaamheden de bomen worden geïnspecteerd op de aanwezigheid van nesten. Bomen met in gebruik zijnde nesten van de eekhoorn worden in de voortplantingsperiode (1 februari – 30 september) op kaart aangegeven en bij werkzaamheden ontzien. In overleg met een deskundige wordt bepaald tot welke afstand er van het nest gewerkt kan worden (Gemeente Amsterdam, 2009).

De potentiële aanwezigheid van nesten van de eekhoorn vormt geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan. Echter dient tijdens de realisatiefase gewerkt te worden conform een goedgekeurde gedragscode. De voorwaarden voor de realisatiefase dienen vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol.

Wild zwijn

De bosstroken vormen mogelijk een onderdeel van het leefgebied van het wild zwijn. Verblijfplaatsen van de soort zijn echter niet aangetroffen. Het wild zwijn staat vermeld op Onderdeel A van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10). Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling is geen sprake van het vernietigen van verblijfplaatsen of het doden van dieren. Voor soorten vallend onder artikel 3.10 geldt geen verbod op verstoring.

Het feit dat de bosstroken potentieel leefgebied vormen van het wild zwijn vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

5.2.3 Reptielen

Levendbarende hagedis

Zowel de bosstroken als de randen van de voormalige kwekerij (open zonneplekken) vormen leefgebied van de levendbarende hagedis. De levendbarende hagedis staat vermeld op Onderdeel A van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10). Door te werken conform een goedgekeurde gedragscode waarin vergelijkbare werkzaamheden worden vermeld kunnen

effecten op de levendbarende hagedis voorkomen worden. Werken conform een gedragscode, zoals de gedragscode van de Unie van Waterschappen, houdt onder andere in dat gedurende de winterrust (globaal 1 november - 1 april) geen werkzaamheden worden gestart (Unie van Waterschappen, 2011).

De aanwezigheid van de levendbarende hagedis vormt geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan. Echter dient tijdens de realisatiefase gewerkt te worden conform een werkwijze uit een goedgekeurde gedragscode. De voorwaarden voor de realisatiefase dienen vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol. Hierbij dient gedacht te worden aan het niet uitvoeren van werkzaamheden gedurende de winterrust.

Hazelworm

Zowel de bosstroken als de randen van de voormalige kwekerij (open zonneplekken) vormen geschikt leefgebied van de hazelworm. Als gevolg van het voornemen worden onderdelen van het leefgebied van de hazelworm tijdelijk aangetast. In de toekomstige situatie zal het plangebied echter nog steeds geschikt zijn als leefgebied voor de soort. Aangezien de lengte bosrand wordt vergroot zal zelfs sprake zijn van een verbetering van het leefgebied van de soort. De hazelworm staat vermeld op Onderdeel A van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10). Om te voorkomen dat verblijfplaatsen aangetast worden of individuen gedood worden is het van belang dat tijdens de werkzaamheden rekening wordt gehouden met de aanwezigheid van de soort. De hazelworm heeft geen vaste verblijfplaats maar verblijft onder vegetatie, in dood hout of in holen in de grond. Tijdens de winterrust is de soort in winterslaap en is immobiel. Van belang is dat tijdens de winterrust (globaal 1 november - 1 april) geen werkzaamheden worden gestart. Daarnaast dient bij het verwijderen van vegetatie in één richting op gewerkt te worden zodat individuen de kans krijgen te vluchten. Middels een dergelijke werkwijze kan worden geborgd dat geen sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming.

De potentiële aanwezigheid van de hazelworm vormt geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan. Echter dient tijdens de realisatiefase rekening te worden gehouden met de soort. De voorwaarden voor de realisatiefase dienen vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol.

5.2.4 Vissen

De Hierdense Beek vormt leefgebied voor de beekprik en rivierdonderpad. De beekprik staat vermeld op Onderdeel A van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10), de rivierdonderpad is een Habitatsoort van het Natura 2000-gebied 'Veluwe'. Het voorgenomen plan voorziet in de aanleg van een brug over de beek. Er is geen sprake van aantasting van de watergang. Effecten op de beekprik en rivierdonderpad kunnen worden uitgesloten.

5.2.5 Kevers

De bosstroken met het dode hout vormen geschikt leefgebied voor het vliegend hert, tevens is het vliegend hert in 2015 nog waargenomen in Hierden (zie figuur 5.1). Het vliegend hert staat vermeld op Onderdeel A van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10). Als gevolg van de aanleg van het pad door de bosstrook wordt geen dood hout verwijderd dat geschikt leefgebied biedt. Wanneer dit het geval is er geen sprake van effecten op het vliegend hert. Voorafgaand aan de realisatiefase dient een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden om vast te leggen dat geen dood hout wordt verwijderd.

Figuur 5.1. Waarneming vliegend hert in het NDFF (groene stip). Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF (12 juni 2017) en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

5.2.6 Planten

De bosstroken bieden geschikte standplaatsfactoren voor beschermde planten vallend onder artikel 3.10 Wnb. Tijdens het terreinbezoek zijn echter geen beschermde planten waargenomen. Naar verwachting zal de aanleg van het onverharde wandelpad dan ook niet leiden tot vernietiging van beschermde planten. Aangezien natuur veranderlijk is wordt geadviseerd tijdens de aanleg van het wandelpad rekening te houden met het mogelijk voorkomen van beschermde planten. Dit houdt in dat voorafgaand aan de realisatie de beoogde locatie van het wandelpad wordt geïnspecteerd op het voorkomen van beschermde planten. Indien deze worden aangetroffen dient ter zijner tijd bepaald te worden welke vervolgstappen genomen worden. De werkwijze dient geborgd te worden in een ecologisch werkprotocol.

6 Toetsing Natura 2000 (Voortoets)

6.1 Natuurwaarden Veluwe

Het plangebied overlapt met het Natura 2000-gebied de 'Veluwe'. Dit gebied is op 11 juni 2014 door het ministerie van EZ aangewezen als Natura 2000-gebied op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Op 29 september 2017 is het definitieve aanwijzingsbesluit gewijzigd. Aanwijzing tot Natura 2000-gebied vindt plaats op basis van het voorkomen van specifieke soorten en/of habitattypen. Voor deze soorten en habitattypen worden doelen benoemd met betrekking tot aantal, oppervlakte en kwaliteit van het habitat of leefgebied, de zogenaamde instandhoudingsdoelen. Voor het Natura 2000-gebied de 'Veluwe' zijn instandhoudingsdoelstellingen aanwezen voor habitattypen, habitatsoorten en vogelsoorten (zie tabel 6.1, 6.2 en 6.3).

Voor het gebied gelden de volgende kernopgaven met betrekking tot Hogere Zandgronden:

- Oude eikenbossen: Uitbreiding areaal oude eikenbossen en verbeteren van de kwaliteit, met specifieke aandacht voor het vliegend hert.
- Stufzandlandschappen en structuurrijke droge heiden: Uitbreiden van zandverstuivingen, stuifzandheiden met struikhei, droge heiden en van heiden met kraaiheide. De kwaliteit van deze habitats vergroten door bevorderen van meer variatie in structuur, in ontwikkelingsstadia en in de overgangen naar bos. Vogelsoorten als duinpieper, nachtzwaluw, draaihal en tapuit profiteren van deze verbeteringen.
- Zure vennen en veentjes: Kwaliteitsverbetering van zure vennen en heideveentjes in heideterreinen en bossen.

Tabel 6.1. Overzicht instandhoudingsdoelstellingen Veluwe habitattypen. Bron: Provincie Gelderland, 2016.

Habitattypen Veluwe	Code	Verspreiding	Omvang	Kwaliteit
Stuifzandheide met struikheide	H2310	=	+	+
Binnenlandse kraaiheidevegetaties	H2320	=	=	=
Zandverstuivingen	H2330	=	+	+
Zwak gebufferde vennen	H3130	=	=	=
Zure vennen	H3160	=	=	+
Beken met waterplanten	H3260	+	+	+
Vochtige heiden	H4010	=	+	+
Droge heiden	H4030	=	+	+
Jeneverbesstruwelen	H5130	=	=	+
Heischrale graslanden	H6230	o	+	+
Blauwgraslanden	H6410	o	+	+
Actieve hoogvenen	H7110	=	+	+
Overgangs en Trilvenen	H7140	o	=	=
Pioniervegetaties met snabelbies	H7150	o	+	+
Kalkmoerassen	H7230	o	=	=
Beuken-eikenbossen met hulst	H9120	o	+	+
Oude eikenbossen	H9190	o	+	+
Vochtige alluviale bossen	H91EoC	o	=	+
= behoud + uitbreiding of verbetering o geen doelstelling				

Tabel 6.2. Overzicht instandhoudingsdoelstellingen Veluw habitatsoorten. Bron: Provincie Gelderland, 2016.

Habitatsoorten	Code	Verspreiding Leefgebied	Omvang Leefgebied	Kwaliteit Leefgebied
Gevlekte witsnuitlibel	H1042	+	+	+
Vliegend hert	H1083	+	+	+
Beekprik	H1096	+	+	+
Rivierdonderpad	H1163	+	=	+
Kamsalamander	H1166	=	=	=
Meervleermuis	H1318	o	=	=
Drijvende waterweegbree	H1831	=	=	=
= behoud + uitbreiding of verbetering o geen doelstelling				

Tabel 6.3. Overzicht instandhoudingsdoelstellingen Veluw vogelsoorten. Bron: Provincie Gelderland, 2016.

Broedvogels	Code	Omvang Leefgebied	Kwaliteit Leefgebied	Indicatie aantal broedparen
Wespendief	A072	=	=	100
Nachtzwaluw	A224	=	=	610
Ijsvogel	A229	=	=	30
Draaihal	A233	+	+	t.b.v. hervestiging
Zwarte specht	A236	=	=	400
Boomleeuwerik	A246	=	=	2400
Duinpieper	A255	+	+	t.b.v. hervestiging
Roodborsttapuit	A276	=	=	1100
Tapuit	A277	+	+	100
Gauwe klauwier	A338	+	+	40
= behoud + uitbreiding of verbetering				

6.2 Verstoringsfactoren

In onderstaande tabel zijn de potentiële verstoringsfactoren per habitattype, habitatsoort en vogelsoort weergegeven. In de volgende paragraaf worden de effecten als gevolg van deze verstoringsfactoren afzonderlijk behandeld.

Tabel 6.4. Overzicht verstoringsfactoren. Groen: niet gevoelig. Oranje: gevoelig. Rood: zeer gevoelig. Kruis: niet van toepassing. "...": onbekend. Bron: synbios.alterra.nl

Storingsfactor	Bewuste verandering soortensamenstelling																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Stuifzandheiden met struikhei	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Zandverstuivingen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Zwakgebufferde vennen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Zure vennen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Beken en rivieren met waterplanten	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Vochtige heiden	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Droge heiden	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Jeneverbesstruwelen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
*Heischrale graslanden	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Blauwgraslanden	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
*Actieve hoogvenen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Overgangs- en trilvenen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Pioniervegetaties met snavelbiezen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Kalkmoerassen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Beuken-eikenbossen met hulst	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Oude eikenbossen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
*Vochtige alluviale bossen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Beekprik	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Drijvende waterweegbree	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Gevlekte witsnuitlibel	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Kamsalamander	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Meervleermuis	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Rivierdonderpad	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Vliegend hert	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Boomleeuwerik (broedvogel)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Draaihals (broedvogel)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Duinpieper (broedvogel)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Grauwe Klauwier (broedvogel)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
IJsvogel (broedvogel)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Nachtwaluw (broedvogel)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Roodborsttapuit (broedvogel)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Tapuit (broedvogel)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Wespendief (broedvogel)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Zwarte Specht (broedvogel)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

6.3 Effectanalyse en- beoordeling

Bij de beoordeling van effecten op Natura 2000 is rekening gehouden met aanpassingen aan de inrichting van het plangebied zodat een eventuele versturende werking van het voornemen geminimaliseerd wordt. Deze maatregelen zijn reeds genoemd in voorgaand hoofdstuk in relatie tot soortbescherming. Hieronder staan de belangrijkste voorwaarden aan de inrichting opgesomd, van belang is dat deze maatregelen in het bestemmingsplan geborgd worden:

- Wandelpad is onverhard en onverlicht;
- Er is geen sprake van directe verlichting op de naastgelegen bosstroken;
- De onderdoorgang onder de burg over de Hierdense beek bedraagt minimaal 1 meter;
- Tijdens de uitvoering wordt rekening gehouden met de (potentiële) aanwezigheid van beschermde soorten, dit wordt geborgd in een ecologisch werkprotocol.

6.3.1 Oppervlakteverlies en versnippering

Het bos ter hoogte van het wandelpad is aangewezen als 'H9120 - Beuken-eikenbossen met hulst'. Aangezien sprake is van de aanleg van een onverhard en onverlicht wandelpad is geen sprake van een fysieke aantasting van de waarden van het habitatype. De aanleg van het pad leidt daarmee niet tot ruimtebeslag binnen het habitatype; het wandelpad kan samenvallen met het habitatype. Effecten als gevolg van oppervlakteverlies en versnippering op het Natura 2000-gebied 'Veluwe' kunnen worden uitgesloten.

6.3.2 Verzoeting en verzilting

Op basis van de aard van de ontwikkeling kunnen effecten als gevolg van verzoeting of verzilting op het Natura 2000-gebied 'Veluwe' worden uitgesloten.

6.3.3 Verontreiniging

Er is sprake van verontreiniging als er verhoogde concentraties van stoffen in een gebied voorkomen, welke stoffen onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn. Het is niet aannemelijk dat als gevolg van de beoogde ontwikkeling hier sprake van zal zijn. Bovendien zijn nieuwe ontwikkelingen gebonden aan voorschriften en regels uit de Waterwet en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. In het kader hiervan worden bij het ontwerp en de inrichting van het plangebied voorzieningen getroffen om verontreinigingen te voorkomen, waardoor ecologisch gerelateerde effecten niet aan de orde zijn. Significante negatieve effecten op het Natura 2000-gebied 'Veluwe' als gevolg van verontreiniging kunnen worden uitgesloten.

6.3.4 Verdroging, vernatting, verandering stroomsnelheid en verandering overstromingsfrequentie

De voorgenomen ontwikkeling voldoet aan voorschriften en regels uit de Waterwet. Opgemerkt wordt dat in het kader van de ontwikkeling geen wijzingen worden aangebracht aan het lokale watersysteem. Effecten als gevolg van verdroging, vernatting, verandering stroomsnelheid en verandering overstromingsfrequentie op het Natura 2000-gebied 'Veluwe' kunnen worden uitgesloten.

6.3.5 Verstoring door geluid, licht en trillingen

Gedurende de realisatiefase zal sprake zijn van de uitstoot van geluid, licht en trillingen. Ook in de gebruiksfase is mogelijk sprake van de uitstoot van geluid en licht. Vrijwel alle habitatsoorten en vogelsoorten zijn gevoelig voor deze vormen van verstoring. In de huidige situatie is echter, als gevolg van de aanwezige Hierderweg en restaurant 'Hof van Hulshorst' aan de oostzijde en het spoor en de A28 aan de zuidzijde, reeds sprake van relatief hoge mate van verstoring als gevolg van deze verstoringfactoren in de naastgelegen bosstrook. Als gevolg van deze verstoring worden is de bosstrook ten oosten van het plangebied niet geschikt als nestlocatie voor verstoringgevoelige soorten. Mogelijk wordt het bosgebied gebruikt als foerageergebied van enkele soorten. Binnen de NDFF zijn, lokaal ten noorden van de A28, geen waarnemingen bekend van doelsoorten van het Natura 2000-gebied.

Habitatsoorten

Mogelijk functioneert de Hierdensebeek als vliegroute voor de meervleermuis. Onder voorgaande toetsing op beschermde soorten is aangegeven dat de ruimte onder de brug minimaal 1 meter bedraagt waardoor de Hierdensebeek geschikt blijft als vliegroute voor de meervleermuis. Daarnaast zal geen sprake zijn van verlichting. Ook zal het wandelpad slechts zeer extensief gebruikt worden waardoor effecten op de meervleermuis uitgesloten kunnen worden. Effecten op habitatsoorten als gevolg van verstoring door geluid, licht en trillingen kunnen worden uitgesloten.

Vogelsoorten

De bosstrook naast het plangebied vormt op basis van het beperkte oppervlakte en reeds bestaande verstoring als gevolg van het spoor, de A28 en de lokale wegen geen optimaal broedbiotoop voor de vogelrichtlijnsoorten die hun nest hebben in bosgebieden; de wespendief en zwarte specht. Uitgesloten kan daarom worden dat de beperkte toename in verstoring als gevolg van het zeer extensieve gebruik van het toekomstige wandelpad leidt tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de wespendief en zwarte specht. Voor de overige broedvogels (nachtswaluw, draaihals, boomleeuwerik, duinpieper, roodborsttapuit, tapuit en grauwe klauwier) is binnen het plangebied geen optimaal biotoop aanwezig. Van belang voor het project is verder dat geen directe verlichting wordt gericht op de bosranden. Effecten op vogelsoorten als gevolg van verstoring door geluid, licht en trillingen kunnen worden uitgesloten.

6.3.6 Optische verstoring

Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem. In voorliggend plan zou het hier mogelijk sprake zijn van paarden die over de paardentrack lopen aan de rand van het plangebied. Aangezien in de huidige situatie ook sprake is van optisch verstoring door langsrijdend verkeer, fietsers en wandelaars biedt de bosstrook geen leefgebied voor verstoringgevoelige soorten. Effecten als gevolg van optische verstoring op het Natura 2000-gebied 'Veluwe' kunnen worden uitgesloten.

6.3.7 Verstoring door mechanische effecten

Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen en dergelijke, die optreden ten gevolge van menselijke activiteit. Om dit soort effecten te krijgen, moeten activiteiten in het Natura 2000-gebied plaatsvinden. Voorliggend plan voorziet in de aanleg van een onverhard en onverlicht wandelpad binnen het Natura 2000-gebied. Wandelaars kunnen een afschrikkende werking hebben op verstoringgevoelige soorten. Echter aangezien de bosstrook in de huidige situatie al niet geschikt is voor verstoringgevoelige soorten in

combinatie met het feit dat het wandelpad zeer extensief gebruikt zal worden (enkel door de bezoekers van de twee Bed&Breakfast verblijven) kan worden uitgesloten dat sprake is van negatieve effecten op het Natura 2000-gebied 'Veluwe'.

6.4 Conclusie Voortoets

Op basis van deze effectanalyse kan worden geconcludeerd dat verzekerd is dat de ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt geen negatieve effecten zullen hebben op enig Natura 2000-gebied, als het gaat om oppervlakteverlies en versnippering, verzoeting en verzilting, verontreiniging, verdroging, vernatting, verandering stroomsnelheid, verandering overstromingsfrequentie, verstoring door geluid, licht en trillingen, optische verstoring of verstoring door mechanische effecten. Bij deze storingsfactoren is geconcludeerd dat negatieve effecten met zekerheid zijn uit te sluiten voor het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Veluwe'. Daarmee zijn ook negatieve effecten op verder weg gelegen Natura 2000-gebieden uit te sluiten.

De effecten van de uitstoot van stikstof zijn seperaat beoordeeld (Antea Group, 2018). De stikstofberekening wordt als bijlage bij het bestemmingsplan Buitengebied – Landgoed Molenweg opgenomen.

7 Toetsing provinciaal beschermde gebieden

7.1.1 Effecten op het Gelders Natuurnetwerk

Voor wat betreft de GNN is bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Voor een GNN-gebied geldt dat de ecologische kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang niet aangetast mogen worden.

Bij voorliggend voornemen zijn er in het plangebied kernkwaliteiten aanwezig (in de vorm van het natuurbeheertype 'Droog bos met productie (N16.01)', 'Dennen-, eiken- en beukenbos (N15.02)' en 'Hoog- en laagveenbos (N14.02)').

Het voorgenomen plan voorziet in:

- (1) de aanleg van het wandelpad door 'Hoog- en laagveenbos (N14.02)';
- (2) de aanleg van het wandelpad door 'Dennen-, eiken- en beukenbos (N15.02)'.

Het wandelpad kan samenvallen met de bestemming als Gelders Natuurnetwerk indien het pad niet leidt tot aantasting van de ecologische kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang van het gebied.

(1) De noordelijke strook is aangewezen als 'Hoog- en laagveenbos'. Tijdens het terreinbezoek is gebleken dat op basis van het ontbreken van natte structuren en de aanwezige boomsoorten de strook eerder geclassificeerd kan worden als 'Dennen-, eiken- en beukenbos'. Desalniettemin vormen broedvogels bij beide natuurbeheertypen een belangrijk aspect van de ecologische waarden. De strook heeft een beperkte omvang; de bosstrook is circa 20 meter breed. Aan de noordzijde wordt de bosstrook begrensd door de Molenweg. Hierdoor is in de huidige situatie reeds sprake van enige mate van verstoring. Door de aanleg van het wandelpad zal sprake zijn van een beperkte toename van optische verstoring en verstoring door geluid. Echter aangezien reeds sprake is van verstoring is de strook in de huidige situatie al minder geschikt voor verstoringsoefelende vogelsoorten. Naast optische verstoring en verstoring door geluid kan verstoring als gevolg van betreding optreden. Met name wandelaars met honden leiden tot verstoring. De mate van verstoring is afhankelijk van de gebruiksintensiteit van het pad. De gebruiksintensiteit is zeer extensief (enkel gebruik door mensen die overnachten in de twee Bed & Breakfast verblijven). Aangezien in de omgeving reeds sprake is van verstoring als gevolg van de naastgelegen weg, in combinatie met het zeer extensieve toekomstige gebruik van het pad, zal het pad niet leiden tot een wezenlijk toename in verstoring. Aangezien 'Hoog- en laagveenbos' ontbreekt kunnen effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van dit beheertype uitgesloten worden. Ook effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van 'Dennen-, eiken- en beukenbos' in de noordelijk bosstrook kunnen uitgesloten worden. Aangezien het pad niet leidt tot versnippering of ruimtebeslag kan worden uitgesloten dat het voornemen leidt tot een aantasting van de oppervlakte en samenhang van het GNN. Aangezien de ontwikkeling een lokaal karakter heeft kunnen ook effecten op verder weg gelegen GNN-gebieden op voorhand uitgesloten worden.

(2) De oostelijke strook is aangewezen als 'Dennen-, eiken- en beukenbos'. In het noordelijke deel is de strook smal met ook hier enige mate van verstoring van de naastgelegen Hessenweg. Verder naar het zuiden wordt de strook breder en komt tevens verder van de weg te liggen waardoor hier de mate van verstoring in de huidige situatie lager is. Door de aanleg van het wandelpad zal sprake zijn van een toename van optische verstoring en verstoring door geluid. Naast optische verstoring en verstoring door geluid kan verstoring als gevolg van betreding optreden. Met name wandelaars met honden leiden tot verstoring. De mate van verstoring is afhankelijk van de gebruiksintensiteit van het pad. De gebruiksintensiteit is zeer extensief (enkel gebruik door mensen die overnachten in de twee Bed & Breakfast verblijven). Aangezien in de

omgeving reeds sprake is van enige mate van verstoring als gevolg van de naastgelegen weg zal het pad niet leiden tot een wezenlijk toename in verstoring. Aangezien het pad niet leidt tot versnippering of ruimtebeslag kan worden uitgesloten dat het voornemen leidt tot een aantasting van de oppervlakte en samenhang van het GNN. Aangezien de ontwikkeling een lokaal karakter heeft kunnen ook effecten op verder weg gelegen GNN-gebieden op voorhand uitgesloten worden.

Opgemerkt wordt dat naast de aanleg van een wandelpad het plan tevens voorziet in de aanplant van bos. De aanplant van bos zal een positieve bijdrage leveren aan het bestaande GNN.

Geadviseerd wordt om het plan voor te leggen bij de provincie Gelderland.

Daarnaast (3) overlapt de begrenzing van 'Droog bos met productie (N16.01)' in de zuidwestelijke hoek met het plangebied. Op de locatie is echter goed onderhouden grasland aanwezig. Naar verwachting is de begrenzing van het GNN in het verleden niet correct overgenomen in digitale kaarten. Geadviseerd wordt om dit tijdens overleg met de Provincie aan te kaarten. Naar verwachting kan vervolgens de begrenzing gecorrigeerd worden.

7.1.2 Effecten op de Groene Ontwikkelingszone

In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de Groene Ontwikkelingszone (GO) worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt die leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het betreffende gebied.

In de huidige situatie zijn kernkwaliteiten aanwezig in de vorm van grasveld dat mogelijk sporadisch dient als foerageergebied van soorten van het omliggende GNN. Onderdeel van het voornemen is de aanplant van bos. Als gevolg van de aanplant van bos ontstaat een gevarieerd landschap dat leefgebied biedt aan een grotere diversiteit aan soorten. Hiermee wordt tevens het omliggende GNN versterkt. Uitgesloten kan worden dat de ontwikkeling leidt tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het gebied. De ontwikkeling is hiermee niet in strijd met het beleid omtrent de Groene Ontwikkelingszone (GO).

7.1.3 Effecten op overige provinciale beschermde natuurgebieden

Op basis van de aard en omvang van de ontwikkeling kunnen effecten op verder weg gelegen beschermde gebieden op voorhand uitgesloten worden.

8 Bronnen

- **Antea Group, 2018.** Memo Stikstofdepositieberekening. Datum 22 februari 2018.
- **Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006.** De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.
- **Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009.** De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- **Gemeente Amsterdam, 2009.** Gedragscode Flora- en faunawet Gemeente Amsterdam. Juli 2009, versie 15.
- **Krijgsveld K.L., R.J. Jonkvorst F. van der Vliet, 2012.** Effecten van dancefestival Amsterdam Open Air op broedvogels. Rapportnr. 12-115. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- **Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010).** Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereeniging, Arnhem.
- **Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009.** Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.
- **Ministerie van Economische Zaken, 2017.** Essentietabel 'Veluwe'. Beschikbaar via <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=6&id=n2k57&topic=doelstelling>
- **Oudega, H., Jeurinks, N., & Bouman, H., 2012.** Monitoring broedvogels Festival Fusion of Dance. Projectnummer 1207738. Tauw, Deventer.
- **Provincie Gelderland, 2016.** Ontwerp Beheerplan Natura 2000 057 – Veluwe.
- **RAVON, 2013.** Er zit (weer) beekprik in de Hierdense Beek. Beschikbaar via www.ravon.nl/Portals/0/Tijdschrift/RAVON48.pdf
- **Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014a.** Soortenstandaard Huismus Passer domesticus. Versie 2.0, december 2014.
- **Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014b.** Soortenstandaard Gierzwaluw Apus apus. Versie 2.0, december 2014.
- **Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014c.** Das Meles meles. Versie 2.0, december 2014.
- **Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014d.** Soortenstandaard Levendbarende hagedis Zootoca vivipara. Versie 2.0, december 2014.
- **Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014e.** Soortenstandaard Zandhagedis Lacerta agilis. Versie 2.0, december 2014.
- **Schut, D. en R. Krekels, 2016.** Vliegend hert - Handleiding Monitoring. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.
- **Somsen, A.J., 2017.** Landschapsplan Landgoed Morssinkhof's Hoeve; vogelvluchtimpresie. Datum 06-06-2017. Pouderoyen Compagnons, Nijmegen.
- **Unie van Waterschappen, 2012.** Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen. Concept, 21 september 2011.
- **Overig:**
NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna)

Bijlage I: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel C en D van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden.

Info tabel: Ingekorte lijst van de vogelsoorten van de Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort door alleen die vogels op te nemen die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden. Dwaalgasten en overwintelaars zijn derhalve niet vermeld.

Vogels		
Appelvink	Grote bonte specht	Purperreiger
Baardman	Grote gele kwikstaart	Putter
Beflijster	Grote karekiet	Ransuil
Bergeend	Grote stern	Rietgors
Bergfluit	Grote zilverreiger	Rietzanger
Bijeneter	Havik	Rode wouw
Blauwborst	Heggenmus	Roerdomp
Blauwe kiekendief	Hop	Roodborst
Boerenwaluw	Huiswaluw	Roodborsttapuit
Bontbekplevier	IJsvogel	Roodhalsfuut
Bonte strandloper	Kerkuil	Rouwkwikstaart
Bonte vliegenvanger	Klapekster	Sijs
Boomklever	Klein waterhoen	Slangenarend
Boomkruiper	Kleine barmstij	Slechtvalk
Boompieper	Kleine bonte specht	Smelleken
Boomvalk	Kleine karekiet	Snor
Bosrietzanger	Kleine plevier	Sperwer
Bosruiter	Kleine zilverreiger	Spotvogel
Bosuil	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
Braamsluiper	Kluut	Steenuil
Brandgans	Kneu	Steltkluut
Bruine kiekendief	Koereiger	Strandplevier
Buizerd	Koolmees	Taigaboomkruiper
Casarca	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
Cetti's zanger	Kraanvogel	Tijftjaf
Draaihal	Krekelzanger	Torenvalk
Duinpieper	Kruisbek	Tuinfluit
Dwergmeeuw	Kuifmees	Velduil
Dwergstern	Kwak	Visarend
Engelse kwikstaart	Kwartelkoning	Visdief
Europese kanarie	Lepelaar	Vuurgoudhaan
Fitis	Matkop	Wespendief
Fluiter	Middelste bonte specht	Wielewaal
Geelgors	Nachtegaal	Winterkoning
Gekraagde roodstaart	Nachtzwaluw	Witbandkruisbek
Gele kwikstaart	Noordse stern	Witte kwikstaart
Geoorde fuut	Oehoe	Witwangstern
Glanskop	Oeverloper	Woudaap
Goudhaan	Oeverpieper	Zeearend
Grasmus	Oeverzwaluw	Zwarte mees
Graspiëper	Ooievaar	Zwarte ooievaar
Graszanger	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
Grauwe kiekendief	Paapje	Zwarte specht
Grauwe klauwier	Pestvogel	Zwarte stern
Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zwarte wouw
Griel	Poelruiter	Zwartkop
Groene specht	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw
Groenling		

Tabel B. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren landzoogdieren	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren vleermuizen	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestart
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren zeezoogdieren	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis
	gladde slang		bruinvis dwergpotvis
	muurhagedis		gestreepte dolfijn
	zandhagedis		gewone dolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		gewone spitsdolfijn
	tonghaarmuts		grijze dolfijn
	kleine vlotvaren		kleine zwaardwalvis
Vissen	steur		narwal
	houting		orka
Weekdieren	bataafse stroommossel		tuimelaar
	platte schijfhoen		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
Zaadplanten	liggende raket		noordse vinvis, potvis
	drijvende waterweegbree		butskop
	groenknolorchis		dwergvinvis
	kruiwend moerasscherm		griend,
	zomerschroeforchis		spitsdolfijn van gray
			witte dolfijn

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Zoogdieren		
Aardmuis*	Waterspitsmuis	Donker pimpernelblauwtje
Boommarter	Wezel**	Duinparelmoervlinder
Bosmuis*	Wild zwijn	Gentiaanblauwtje
Bunzing**	Woelrat*	Grote parelmoervlinder
Damhert	Amfibieën	Grote vos
Das	Alpenwatersalamander	Grote vuurvler
Dwergmuis*	Bruine kikker*	Grote weerschijnvlinder
Dwergspitsmuis*	Gewone pad*	Iepenpage
Edelhert	Kleine watersalamander*	Kleine heivlinder
Eekhoorn	Meerkikker*	Kleine ijsvogelvlinder
Egel*	Middelste groene kikker*	Kommavlinder
Eikelmuis	Vinpootsalamander	Pimpernelblauwtje
Gewone bosspitsmuis*	Vuursalamander	Sleedoorpage
Gewone zeehond	Reptielen	Spiegeldikkopje
Grote bosmuis	Adder	Veenbesblauwtje
Grijze zeehond	Hazelworm	Veenbesparelmoervlinder
Haas*	Levendbarende hagedis	Veenhooibeestje
Hermelijn**	Ringslang	Veldparelmoervlinder
Huisspitsmuis*	Vissen	Zilveren maan
Konijn*	Beekdonderpad	Libellen
Molmuis	Beekprik	Beekkrombout
Ondergrondse woelmuis*	Elrits	Bosbeekjuffer
Ree*	Europese rivierkreeft	Donkere waterjuffer
Rosse woelmuis*	Gestippelde alver	Gevlekte glanslibel
Steenmarter	Grote modderkruiper	Gewone bronlibel
Tweekleurige bosspitsmuis*	Kwabaal	Hoogveenglanslibel
Veldmuis*	Dagvlinders	Kempense heidelibel
Veldspitsmuis	Aardbeivlinder	Speerwaterjuffer
Vos*	Bosparelmoervlinder	Kevers
	Bruin dikkopje	Vliegend hert
	Bruine eikenpage	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn.

Tabel D. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Planten		
Akkerboterbloem	Groene nachtorchis	Roggelelie
Akkerdoornzaad	Groensteel	Rood peperboompje
Akkerogentroost	Groot spiegelklokje	Rozenkransje
Beklierde ogentroost	Grote bosaardbei	Ruw pazelzaad
Berggamander	Grote leeuwenklauw	Scherpkruid
Bergnachtorchis	Honingorchis	Schubvaren
Blaasvaren	Kalkboterbloem	Schubzegge
Blauw guichelheil	Kalketrip	Smalle raai
Bokkenorchis	Karhuizeranjer	Spits havikskruid
Bosboterbloem	Karwijselie	Steenbraam
Bosdravik	Kleine ereprijs	Stijve wolfsmelk
Brave hendrik	Kleine Schorseneer	Stofzaad
Brede wolfsmelk	Kleine wolfsmelk	Tengere distel
Breed wollegras	Kluwenklokje	Tengere veldmuur
Bruinrode wespenorchis	Knollathyrus	Trosgamander
Dennenorchis	Knolspirea	Veenbloembies
Dreps	Korensla	Vliegenorchis
Echte gamander	Kranskarwij	Vroege ereprijs
Franjementiaan	Kruiptijm	Wilde averuit
Geelgroene wespenorchis	Lange zonnedaauw	Wilde ridderspoor
Geplooid vrouwenmantel	Liggende ereprijs	Wilde weit
Getande veldsla	Moerasgamander	Wolfskers
Gevlekt zonneroosje	Muurbloem	Zandwolfsmelk
Glad biggenkruid	Naakte lathyrus	Zinkviooltje
Gladde zegge	Naaldenkervel	Zweedse kornoelje
	Pijlscheefkalk	

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel E worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel E. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk). De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (GNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het GNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het GNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

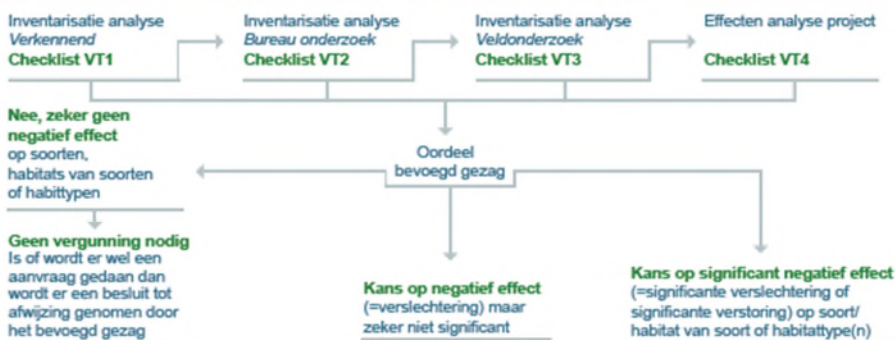
In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermd gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoet een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

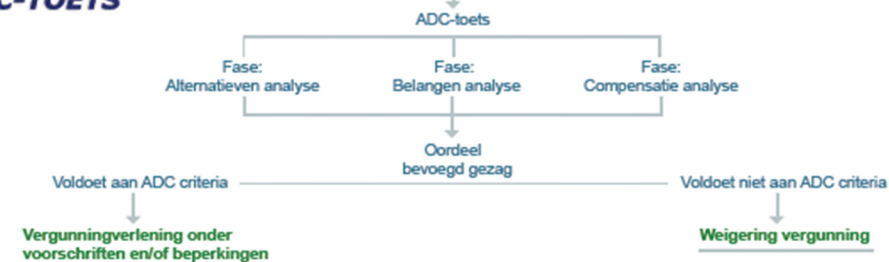
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Monitorweg 29
1322 BK ALMERE
Postbus 10044
1301 AA ALMERE

E. jeroen.buijks@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.